

weten dat zowel Soekawati als Max¹ eenvoudig het lied van van Mook zingen en verder niets.²

Dit was, zoals nog blijken zal, wat Oost-Indonesië betrof te simpel voorgesteld – het feit blijft bestaan dat van Mook en de Nederlandse kabinetten, wanhopig een tegenwicht zoekend tegen de Republiek, in de vorm van de deel- en sub-deelstaten (er kwamen er meer) bouwsels gingen optrekken welke na de soevereiniteitsoverdracht spoedig werden weggeblazen.

★

Het is, zoals wij eerder betoogden, het mislukken van de Hoge Veluwe-conferentie geweest (eind april '46) dat van Mook er toe heeft gebracht, een concreet begin te maken met zijn federalistische politiek – wij moeten nu terugkeren naar de verdere verwickelingen met de Republiek in '46.

Commissie-Generaal / Lingadjati

Voordat wij over het instellen van de Commissie-Generaal gaan schrijven, heeft het zin dat wij twee vragen beantwoorden: hoe reageerde in de eerste maanden van '46 de Nederlandse publieke opinie op het nieuws uit Indië en welke betekenis hadden de verkiezingsuitslag van 17 mei '46 en de formatie van een nieuw kabinet voor het regeringsbeleid?

Er bestaat geen analyse van hetgeen pers en radio in Nederland over Indië berichtten in de ruim acht maanden die verliepen tussen de uitroeping van de Republiek Indonesië (17 augustus '45) en het mislukken van de Hoge Veluwe-conferentie (eind april '46), en evenmin van de commentaren welke in die periode in de media werden gegeven. Wij herinneren er intussen aan dat, zoals wij in ons vorige deel weergaven, de op 1 oktober '45 uitgegeven 'verklaring van zelfverzekerdheid' (de verkla-

¹ Sultan Hamid van West-Borneo. ² *Het dagboek van Schermerhorn*, p. 755 (10 juli 1947).